

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XV (XXXII)

ČÍSLO 4

DUBEN 2010

Sto obdivovaných firem vyhlášeno

Sdružení CZECH TOP 100 vyhlásilo dne 25. března 2010 v Obecním domě v Praze výsledky 12. ročníku hodnocení významných společností ČR „100 obdivovaných firem“ pro rok 2010. V loňském roce jsme ocenění získali coby nováčci mezi stovkou významných společností. Letos jsme dokázali na náš úspěch navázat a v prestižní stovce jsme své místo obhájili. Ředitel státního podniku Ing. Bc. Jiří Jež tak mohl i letos převzít toto ocenění z rukou předsedy sdružení CZECH TOP 100 Ing. Jana Struže.

Připomínáme, že žebříček „100 obdivovaných firem“ sestavují vrcholní manažeři, analytici a odborníci z českého ekonomického a podnikatelského prostředí, kteří hodnotí firmy mimo jiné z hlediska vztahu k životnímu prostředí, kvality managementu či vztahu k zaměstnancům nebo finanční stability.

Určení objemu vod v odkališti

V únorovém vydání našeho občasníku jste se podrobně seznámili s problematikou technickobezpečnostního dohledu (TBD) na odkalištích KI a KII v Dolní Rožince. Z článku je zřejmé, že jednou z nejdůležitějších činností k zajištění bezpečného a provozuschopného stavu odkališť je bilance vod v odkališti (používaný termín volné vody) a volného objemu. Z toho důvodu bych v následujících řádcích nastínil měření a vyhodnocení objemu volných vod a výpočet volného objemu odkališť, které naše oddělení provádí od roku 1990.

Právě v roce 1990 byl poprvé vznesen požadavek na zaměření dna odkaliště KI a výpočet objemu vody po navýšení poslední etapy hrází. Byl zpracován postup měření a zakoupen ultrazvukový hloubkoměr ECHOLOT – HUR 1. Výrobce byla slovenská firma KONŠTRUKTA Trenčín. Přístroj je určen pro měření hloubek vodních toků a nádrží, rozsah měření 0,5 až 20 m, dle povahy dna a čistoty vody max. 50 m – dle údajů výrobce. Rozlišovací schopnost měření je 0,1 m s přesností 2 %. Přístroj je napájen 12 V AKU NiCd.

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 2

Hloubkoměr

Významnou činností o. z. ODRA v Ostravě – Vítkovicích je výplata sociálně zdravotních dávek bývalým horníkům z celého Ostravsko – karvinského revíru, kdy nárok na dávky vznikl do konce roku 1992. Tato činnost je zabezpečována sociálním centrem.

Jedná se o výplatu tří druhů dávek. Největší z nich, co do objemu vyplacených finančních prostředků, představují náhrady za ztrátu na výdělku (renty) z důvodů utrpěných pracovních úrazů nebo zjištěných nemocí z povolání. Druhá skupina dávek zahrnuje výplaty deputátního uhlí a dříví a třetí výplaty zvláštního příspěvku horníkům.

Sociální centrum realizuje výplaty uvedených dávek pod o. z. ODRA od 1. 1. 2004, kdy došlo k převedení této agendy z OKD, a. s., Ostrava na státní podnik DIAMO. Současně s převodem těchto sociálně zdravotních dávek začalo být budováno zcela nové, moderně zařízené pracoviště se sociálním zázemím a bezbariérovými přístupy přímo v sídle o. z. ODRA v Ostravě – Vítkovicích, na bývalém Dole Maršál Jeremenko. Nové pracoviště vzniklo rekonstrukcí bývalých hornických koupelen. Do zprovoznění tohoto pracoviště byla výplata sociálně zdravotních dávek prováděna v nevyhovujících prostorách bývalého Dolu J. Fučík v Petřvaldě. O zahájení provozu nového sociálního centra v sídle o. z. ODRA, v létě roku 2004, jsme informovali na stránkách našeho listu v čísle 9, v září roku 2004.

Sociální centrum o. z. ODRA Ostrava bilancuje

Sociální centrum na Jeremenku

Od té doby uběhla dlouhá řada měsíců, sociálním centrem prošlo mnoho tisíc poživatelů a na sociálně zdravotních dávkách byly vyplaceny miliardové částky. I na ostatních o. z. našeho státního podniku je realizována výplata obdobných sociálně zdravotních dávek. Sociálnímu centru o. z. ODRA však patří primát v tom, že je zcela nové pracoviště, vyplácí dávky největšímu počtu poživatelů a tím i objem vyplacených finančních prostředků je nejvyšší. O tom výmluvně hovoří údaje o výši vyplacených dávek, počtu poživatelů, počtu realizovaných plateb a v neposlední řadě i o návštěvnosti sociálního centra.

Za roky 2004 – 2009 bylo vyplaceno na všech sociálně zdravotních dávkách téměř 6 miliard korun více jak 190 tisícům poživatelů, bylo realizováno více jak 600 tisíc plateb a sociální centrum navštívilo více jak 360 tisíc poživatelů. Největší nápor na sociálním centru je každoročně od začátku ledna do poloviny února, kdy si poživatelé podepisují daňová prohlášení a uplatňují tak slevy na daní z příjmů nebo požadují potvrzení o výši vyplacených dávek pro daňové účely. V tomto období projde sociálním centrem cca 13 500 až 14 000 lidí. Díky dostatečným prostorám sociálního centra je i takový počet lidí zvládnutelný.

V porovnání roků 2004 a 2009 bylo loni vyplaceno na sociálně zdravotních dávkách o 240 miliónů Kč ročně méně a počet poživatelů se v důsledku přirozených úbytků snížil téměř o 12 tisíc. Pro rok 2010 je plánováno vyplatit na sociálně zdravotních dávkách 804 miliónu korun 25 tisícům poživatelů.

Více jak pětileté zkušenosti s provozem nově zřízeného sociálního centra jsou vesměs pozitivní a poživatelé jednotlivých dávek si pochvalují jak kulturnost a účelnost tohoto pracoviště, tak i dopravní dostupnost. Výplatu sociálně zdravotních dávek v současné době zajišťuje 8 zkušených referentek, což je oproti roku 2004 o 4 méně. Lze konstatovat, že až na ojedinělé výjimky komunikace poživatelů dávek s personálem sociálního centra probíhá korektně a bezproblémově. Při střetu zájmů, které každé finanční plnění přináší, však nelze nikdy vyloučit vznik krizových situací. I pro zvládnutí takových případů jsou referentky náležitě proškoleny a navíc je pamatováno i na technické zabezpečení, které může napomoci snadnějšímu řešení vzniklých situací.

Podle zpracovaných výhledových plánů by se sociálně zdravotní dávky měly poskytovat do konce roku 2035. Čtvrtstoletí je jistě velmi dlouhá doba jak z pohledu osobního života, tak i z pohledu státního podniku. I když počet poživatelů a objem vyplacených finančních prostředků bude každým rokem klesat, výplata sociálně zdravotních dávek bude stále významnou činností o. z. ODRA po celé toto období.

JUDr. Vladimír Bartoš

Analýzy rizik – Březové Hory a Kaňk (dokončení)

V letošním únorovém čísle našeho občasníku jsme vás informovali o ukončení technických prací a vyhotovení závěrečných zpráv pro obě výše zmínované lokality v rámci projektu Analýzy rizik území ve správě DIAMO, s. p., o. z. SUL Příbram – spolufinancované Evropskou unií prostřednictvím operačního programu Životní prostředí. V dnešním vydání přinášíme informace o zjištění na lokalitě Kaňk (Kutná Hora) s tím, že do konce měsíce dubna očekáváme, že na obě lokality proběhne na MŽP oponentní řízení.

Krytý pásový dopravník do dřtírny

Areál Kaňk

Zájmové území spadá do Turkaňského pásma, které je nejvýznamnějším novodobým žilným pásmem polymetalických rud Kutnohorského revíru, ovšem s počátkem těžby datovaným již na počátek 13. století. Na pásmu bylo otevřeno více jak 60 dolů, které dosáhly hloubky až 350 m. V novodobé historii dochází k rozvoji hornické činnosti po ukončení druhé světové války, a to prohloubením jámy Turkaňk (na 550 m pod povrchem) a vybudováním povrchového úpravenského komplexu rud olova, zinku a stříbra. Tyto historické skutečnosti a minulá činnost dávají předpoklad, že i na této lokalitě lze očekávat zatížení životního prostředí, a to především těžkými kovy.

Průzkumné práce se i zde sestávaly z vrtných prací, odběrů vzorků a jejich analýz. Celkem bylo odvrtno 10 ks průzkumných jádrových vrtů (průměry 220, 195, 175 mm – soupravou PBU-1), z čehož vrt NV – 16, odvrtný do hloubky 31 bm, byl vystrojen PVC výstrojí a na povrchu osazen ochranným uzávěrem (ostatní vrty byly odborně zlikvidovány), 38 ks mělkých sond a nevystrojených vrtů (s průměrem 50 mm – jádrová souprava Hinowa HP 8500 nebo o průměru 35 mm – ruční vrták Makyta). Dále bylo odebráno 212 vzorků zemin, 110

Trafostanice Kaňk

vzorků konstrukcí, 3 vzorky dnových sedimentů z toků Beránka, Šífovka a Klejnarka, 8 vzorků kalů z nádrží v areálu, 17 vzorků podzemní vody (za využití již existujících vrtů včetně 6 studní v obci Hlízov), celkem 14 vzorků ostatních vod (povrchové, provozní a důlní) a 5 vzorků povrchových zemin ke zhodnocení prašnosti odvalu.

Výsledky potvrdily znečištění ropnými látkami (garáže, kotelna, sklad a dílny závodu) a kovy v objektech deponie koncentráty (As, Cd, Zn), dílny závodu (As, Zn) a strojovny (As). Budovy jsou kryté, proto se šíření kontaminace ze stavebních konstrukcí do horninového prostředí nepředpokládá. Obdobně byla zjištěna kontaminace zemin ve zbývajícím areálu, a to těžkými kovy, zejména arsenem, v menší míře také kadmii a zinkem. Zvýšené obsahy mědi, olova a stříbra byly pouze lokálního charakteru. Kontaminace zemin ropnými látkami byla také pouze lokální, znečištění je vázáno především na vrstvu navážek, podložní spraše jsou kontaminovány jen výjimečně. Znečištění organickými látkami je vázáno pouze na nesaturovanou zónu. U ostatních vytípaných zdrojů znečištění (uzavřená tělesa provozních vod – nádrže na Skalce, nádrže pod čistírnou důlních vod a jímky

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 2

Analýzy rizik – Březové Hory a Kaňk (dokončení)

DOKONČENÍ ZE STR. 1

důlní vody) nebyla existence rizik pro člověka a ekosystémy potvrzena.

Ve vztahu k plošnému znečištění nedošlo ke kontaminaci křídového kolektoru, výskyt znečištění podzemních vod v domovních studních v Hlízově není spojitý, v současné době není prokazatelná souvislost mezi zhoršenou kvalitou podzemní vody a kontaminací horninového prostředí v areálu úpravní a jejím šíření z tohoto prostoru.

Šíření kontaminace ze zemin do podzemních vod v provozech areálu (západní část) nebylo ověřeno. Arsen, jakožto nejzávažnější kontaminant, vyka-

zuje nízkou vyluhovatelnost ze zemin, kadmium vykazuje vyšší vyluhovatelnost, ale pravděpodobně se zachycuje ve vrstvě spraší.

I na této lokalitě nebyla potvrzena zvýšená koncentrace znečištění aromatickými a chlorovanými uhlovodíky, kyanidy, polychlorovanými bifenylly ani radioaktivními materiály.

Nápravná opatření spočívají v odstranění většiny jednoúčelových provozních budov, sanaci plochy odvalu a doověření dosahu kontaminace podzemní vody pod prostorem odvalu (mezi odvalem v areálu a motorestem Skalka), jehož úkolem bude prokázat směr a rychlost šíření podzemní vody z prostoru odvalu situovaného v areálu bývalého dolu Kaňk.

I na této lokalitě se tak v budoucnu nabízí možnost využít finanční zdroje z Evropské unie pro spolufinancování realizace sanačního zásahu a významně tak urychlit nápravu staré ekologické zátěže.

Ing. Vratislav Řehoř

Plocha odvalu

Určení objemu vod v odkališti

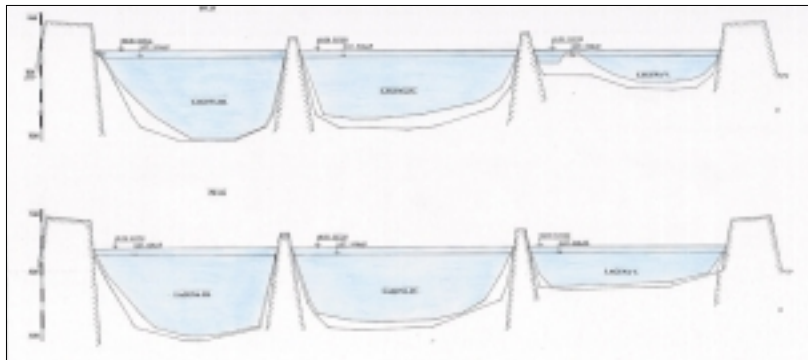
DOKONČENÍ ZE STR. 1

S měřením tohoto rozsahu nebyly žádné zkušenosti, na měřicím oddělení o. z. GEAM byl vytvořen a realizován postup měření, zpracování a výpočet potřebných dat pro bilanci provozu odkaliště, která se provádí v periodě 1 – 2 roky.

Podkladem pro zpracování mapové dokumentace (situace 1:1000) je základní plán odkaliště s aktuálním zaměřením hrá-

(na odkališti K1 cca 120), ze kterých lze vyhotovit situaci polohopisnou a výškopisnou s vykreslením vrstevnic pod hladinou vody.

Spojení mezi měřicím u dálkoměru a měřicím na loďce je zajištěno vysílačkou, úskalím měření je poměrně fyzicky náročné pádlování na loďce, dodržení měřených profilů a v době zaměření polohy z pevného bodu na hrázi dostatečné „zastavení“ loďky. Měření vyžaduje i příznivé

zového systému včetně mezipřázek. Takto je vymezen vnitřní prostor odkaliště s vodní plochou (v současné době celkem 7 lagun). Po obvodových hrázích je zbudována a stabilizována síť pevných polohových bodů, ze kterých jsou totální stanicí (dálkoměrem) zaměřovány podrobné body na vodní hladině. Měřením vodorovného úhlu a délky se určí polohopisné souřadnice cíle, tj. měřiče s hloubkoměrem na loďce. Ve stejném okamžiku je zaměřena i skutečná hloubka. Výpočet nadmořské výšky v tomto podrobném bodě měření se určí odečtením od kóty vodní hladiny, která je v den měření určena z pevných výškových bodů technickou nivelací. V každé laguně je nutné samostatně zaměřit výšku vodní hladiny, neboť mezipřázkový jsou nepropustné a výšky se liší řádově i několik desítek centimetrů. Takto je získán soubor podrobných bodů

klimatické podmínky (bezvětrí, bez oparu).

Při měření se zároveň kontroluje stav odečítací latě obsluhy odkaliště u plovoucí čerpací stanice a eventuálně se ve vyhodnocení uvede i rozdíl. Toto je způsobeno nedokonalým nastavováním odečítací latě a jejím částečným zanořováním do naplaveného rmutu, v současné době je výška od původního terénu cca 35 m.

Pro ilustraci, v září 2009 byla největší

měřená hloubka 7,3 m v laguně III na odkališti K1.

Vlastní zpracování spočívá ve vyhotovení vrstevnicového plánu pod vodní hladinou, ze kterého se doplňují příčné řezy konstruované v distanci 25 m od jihu k severu – celkem 35 řezů. Následuje klasický výpočet objemu volné vody z příčných řezů a kontrolní výpočet z vrstevnicového plánu, kde plochy jednotlivých vrstev jsou určeny planimetricky. Při posledním měření a výpočtu byl takto zjištěn rozdíl cca 7 000 m³, což z celkového objemu bylo méně než 1 %. Kromě výpočtu objemu je ke dni měření určena v každé laguně kóta a plocha vodní hladiny a výpočet volného objemu odkaliště pro maximální povolené naplnění.

V posledním období, kdy došlo k rozdělení na 7 lagun, se vlastní měření zkomplikovalo, a tím se zákonitě zmenšuje přesnost určení objemů. Pro další zpracování těchto výsledků bude nutné hledat nový způsob zaměření, zpracování a rovněž technického vybavení, aby byl skutečný objem vody, eventuálně využitelné kapacity, určen s vyšší přesností, což přispěje k maximálnímu využití volných kapacit současných odkališť o. z. GEAM pro ukládání rmutu v dalším období.

Ing. Jiří Němec, vedoucí oddělení měřičství a správy pozemků

Přehledná situace odkaliště K1 – CELK.

Stav k: 27. 10. 2009 – měření nadmořské výšky hladiny vody v lagunách
Výběrový systém: IADRAN
Výškové body: posuvné body TEO (hodnoty roku 2007)

Hamerská ZBZS na o. z. TÚU Stráž pod Ralskem

Dnes, 22. března 2010, ZBZS Hamr provádí předčasné čištění vápenného síla na úseku č. 1 VP-6, které je součástí letošní dubnové odstávky.

Každoročně jsou měsíce duben a říjen pro ZBZS Hamr ve znamení čtrnáctidenní odstávky hlavních sanačních technologických celků TÚU Stráž pod Ralskem. Báňští záchranáři v protichemických oblecích a kyslíkových přístrojích s použitím techniky průmyslového lezení čistí, kontrolují a montují pracovní povaly a lešení v různých technologických zařízeních na výrobním úseku

němým na vrchním víku přírubou o průměru 0,37 m mimo střed u boku reaktoru. Rychlomíše, jak jsme záhy zjistili, se skládá z třístupňové vrtule vsazené do nerezové skříně o rozměrech 0,8 x 0,8 x 2,0 m, která má dole pouze boční výtakovou šterbinu u dna. V boku reaktoru je vstupní otvor o průměru 0,8 m asi 1,5 m vysoko od podlahy. Strategie je v tuto chvíli již jasná, nejdříve je nutné vyčistit rychlomíše a poté kompletní dno reaktoru od kalů a napadaných inkrustů po čištění rychlomíše.

Práce na čištění jsme zahájili odšroubováním pohonné jednotky včetně třístupňové vrtule rychlomíše od příruby a citlivým vytahováním pomocí elektrické závěsné kočky (velmi užitečné zařízení), která je stabilním vybavením haly neutralizace, jsme vytáhli něco, na co jsme několik okamžiků hleděli s nímým úžasem, vůbec nám to nepřípadalo jako třístupňová vrtule rychlomíše, ale jako „argentinský karfiol“, jak někdo trefně poznamenal.

Po poměrně snadném očištění a uložení vrtule na vrchním víku reaktoru jsme soustředili naši pozornost na skříně rychlomíše. Otvorem o průměru většího fotbalového míče jsme spatřili to, co vy na fotce – krasový útvar síranu vápenatého vytvořeného na stěnách skříně rychlomíše. Prvotní pokusy čištění stěn různými ručními a vzduchovými škrabkami nevedly k vyřešení problému, protože se ihned zanesla výtaková šterbina u dna skříně

Vrtule rychlomíše po hrubém očištění

B. Naštěstí záchraný sbor ZBZS Hamr disponuje dvěma velmi subtilními záchranáři, z nichž jeden stál opodál a již tušil, co ho čeká. Jeden pohled nadřízeného stačil k tomu, aby za několik okamžiků visel za zachycovací postroj, vybaven vzduchovým přetlakovým přístrojem s hadicovým přívodem vzduchu, na závěsné kočce a byl pomalu zasoukán do skříně rychlomíše. Za dvacet minut je skříně čistá a rozdíl je patrný. Druhý den je vyčištěno tímto způsobem zbylých pět rychlomíšů a do konce týdne je všech šest reakčních nádrží kompletně vyčištěno a předáno vedení úseku č. 3 NDS ML.

Do konce měsíce října záchranáři vyčistili i všechny zrací nádrže a postupně stavěli uvnitř reaktorů pod rychlomíši

Vytahování vrtule rychlomíše

č. 1 (VP-6), výrobním úseku č. 6 – SLKR I a nově na NDS ML. O průběhu prací vás budeme informovat po jejich skončení. Nyní se vracím k první, tedy nezapomenutelné akci na Neutralizačně dekontaminační stanici matečných luhů.

V sobotu 3. 10. 2009 byla ZBZS

Skříně rychlomíše po vytažení vrtule

Hamr neplánovaně povolána na výrobní úsek č. 3 (NDS ML) a přímo na místě, v hale I. a II. stupně neutralizace zbytkových technologických roztoků, nás vedoucí úseku pan Ilja Říhák seznámil s problémem, který bylo nutné vyřešit v co nejkratší době. Jednalo se o celko-

ně a seškrábaný sádrovec se začal hromadit na dně. Koncentrace čpavku, který se při neutralizaci zbytkových technologických roztoků uvolňuje, je na přípustné hodnotě, ale stejně dost štípu oči.

Když nevyjde plán A, musí vyjít plán

Záchranář s přetlakovým vzduchovým přístrojem po vyčištění skříně

Spuštění přírubou o průměru 0,37 m do skříně rychlomíše

lešení pro dodavatelskou firmu, která upravila skříně rychlomíšů tak, že zásadním způsobem zpomalila zanášení rychlomíšů v reaktorech I. a II. stupně neutralizace ML na úseku č. 3.

Ing. Karel Uher
zástupce vedoucího ZBZS Hamr

Záchranáři při čištění dna reaktoru

URGP 1

Vyšlo první číslo odborného hornického časopisu Uhlí, Rudy, Geologický průzkum. V úvodu Ing. Zdeněk Osner, CSc. vzpomíná na dvě výročí, 20 let Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu a 110 let od vydání Hornických a hutnických listů. Ing. Ivo Pěgrimek, předseda ČBÚ: Stav bezpečnosti práce a provozu v hornictví v roce 2009 a některé aktuální otázky roku 2010. Ing. Jan Žďárský a Václav Kadlus: Technika a technologie dobývání v hnědouhelných lomech podkruš-

nohorské oblasti. PhDr. Renata Eisenvortová: Přesídlování obcí v Německu v důsledku těžební činnosti. RNDr. Petr Morávek: Můžeme u nás těžit zlato? PhDr. JUDr. Vítězslav Urbanec, Ph. D.: Změny v horním právu a souvisejících oborech v roce 2009. Prof. JUDr. Ing. Roman Makarius, CSc.: Hornická faleristika. Ing. Jan Počta, CSc.: Montanistické znaky – historické a technologické souvislosti. Jan Teplík: Historie Hornického muzea v Plané. Dále v čísle najdeme rubriky Z našich revírů, Hornictví ve světě, Aktuální informace a Hornický kalendář 2010 s montanistickými akcemi.

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

Ludmila Kopicová

Dne 14. 2. 2010 nás navždy opustila dlouholetá zaměstnankyně UD Dolní Rožinka, paní Ludmila Kopicová. Narodila se 14. 3. 1952 a pracovala na závodě od roku 1971 až do současnosti v materiálové účtárně.

Chtěl bych touto cestou poděkovat generálnímu řediteli DIAMO, s. p., vedení o. z. GEAM, vedení dolu Rožná I, kolegům z dispečinku RI, jejím spolupracovníkům, přátelům a všem, kteří ji měli rádi, za účast při posledním rozloučení a vyjádření soustrasti.

Bude nám chybět a nikdy nezapomeneme.

Josef Kopic - manžel s rodinou

Rudolf Bagin

Zemřel 11. března 2010 ve věku nedožitých 65 let. Bydlel v Osečné. Na tehdejší UD Hamr nastoupil 1. 9. 1978. Nejprve byl zaměstnán na vrtném úseku jako vrtač na těžkých soupravách, později přestoupil na šachtu Křižany, kde pracoval jako lamač. Ze šachty odešel 26. 11. 1990.

Byl kamarádský, na vánoce dělal klobásky, trénoval malé fotbalisty.

V zaměstnání byl šikovný, pracovitý a houževnatý, uměl v pravý čas zabrat. Bude nám chybět.

Čest jeho památce!

Spolupracovníci a kamarádi

Nominace na České Permony

Sdružení hornických a hutnických spolků České republiky, ve spolupráci s městem Stříbrem, pořadatelem 14. setkání hornických měst a obcí ČR, vyhlašuje 7. ročník cen Český Permon. Tyto se udělují osobnostem, spolkům a institucím, které se významně zasloužily o rozvoj hornických tradic.

Ceny se udělují v kategoriích: Hornický folklor, Záchrana technických památek, Počin roku, Celoživotní dílo a Mí-

mořná cena, kterou udělí město Stříbro.

Návrhy nominací posílejte do 6. dubna 2010 na adresu Sdružení hornických a hutnických spolků ČR, Husova 424, 261 01 Příbram VI, nebo elektronicky na e-mail: cech@cechphh.cz. Volbu držitelů ceny Český Permon provede Hornické konzilium 22. 4. 2010. Slavnostní vyhlášení a předání cen se uskuteční ve Stříbře, 11. září 2010, v rámci 14. setkání hornických měst a obcí. Další informace najdete na www.cechphh.cz.

Bowling v Ostravě

Vedení o. z. ODRA a odborová organizace pořádají I. ročník bowlingového turnaje, který se uskuteční 1. května 2010 v Ostravě – Porubě, v areálu Vltava, na drahách restaurace BOWLING SKY.

Turnaje se zúčastní čtyřčlenná družstva z jednotlivých odštěpných závodů a ředitelství státního podniku. Počet soutěžních kol a pravidla, podle kterých

se bude hrát, to ještě bude upřesněno a oznámeno jednotlivým družstvům elektronickou poštou.

Turnaj proběhne od 9 do 14 hodin, poté budou závodníci oslavovat vítězné družstvo a určitě skvělé výkony všech účastníků v klubu Žofie v Orlové, cca 25 km od areálu Vltava.

Ukončení akce předpokládáme ve večerních hodinách.

František Nadymáček,
předseda odborů na o. z. ODRA

Hornické spolky u slovenského prezidenta

Na pozvání Sdružení banických a hutnických spolků Slovenska se představitelé Hornického spolku ve Stříbře (Radek Strankmüller a Karel Neuberger) zúčastnili ve dnech 19. a 20. ledna 2010 setkání u prezidenta Slovenské republiky Ivana Gašparoviče.

Delegace hornických spolků a baňské komory byla velmi vřele přijata v prezidentském paláci při cca 40 minut trvající audienci. Po úvodních projevech pana prezidenta a předsedy sdružení Ing. J. Malchárka byla volná zábava. Pan prezident se pozdravil s každým účastníkem osobně.

Pan prezident byl obdarován dřevěnou plastikou s hornickým motivem.

Poté byli zástupci královského horního města Stříbra a Hornického spolku představeni panu prezidentovi, který vyslechl naši zdravici a pozvání do našeho krásného města při příležitosti 14. setkání hornických měst a obcí ČR. Panu prezidentovi udělal mimo jiné velkou radost dar (keramický tuplák s hornickou tematikou našeho města Stříbra). Závěrem se pan prezident vyfotografoval se všemi delegacemi společně a na přání i jednotlivě. Setkání proběhlo ve velmi vřelé atmosféře s výhledem, že se bude do budoucna každoročně opakovat.

Pro nezasvěcené: pan prezident Gašparovič je čestným členem Hornonitranského banického spolku v Pe-

K. Neuberger, prezident Gašparovič a R. Strankmüller

Slovenské hornické spolky u prezidenta

Jarní konference ZOO o. z. TÚU a připravované akce

Dne 18. 3. 2009 v 14:30 se v sálu stravovacího zařízení o. z. TÚU – Skleník uskutečnila konference ZOO o. z. TÚU Stráž pod Ralskem. Cílem konference byla na prvním místě finanční stránka ZO, plnění rozpočtu v roce 2009, schválení návrhu rozpočtu na rok letošní a převod finančních rezerv organizace na účet s vyšším úročením, než v únoru zrušené termínové vklady u ČSOB a KB. Předseda ZV Vilém Válek pak v krátké zprávě o činnosti připomněl sled událostí od podzimní konference, sloučení se ZO SSS, změnu názvu ZO a v neposlední řadě doplňující volby členů do ZV ZO.

Již tradičním hostem konference byl ředitel o. z. TÚU Ing. Tomáš Rychtařík, který informoval o plánovaných změnách na o. z. v roce 2010 a odpovídal na dotazy delegátů. Nejžhavějším tématem byla příjezdová komunikace na CHÚ a DCHT. Původně avizovaný záměr

oprav se nezdaří realizovat a začínají se řešit další možnosti, jak zajistit opravu této pro zaměstnavatele strategicky důležité komunikace. V současné době nelze určit časový horizont, kdy k opravě dojde. Poté, co přítomní delegáti vyčerpali své otázky na vedení závodu, se pan ředitel omluvil z dalšího jednání. To pokračovalo, pod vedením místopředsedy Pavla Hurdese, podle schváleného programu až do schválení usnesení konference. Všem zúčastněným děkuji a těším se na další setkání. Další činnosti, na které se v současné době ZO podílí, jsou prověrky BOZP na provozech o. z. TÚU. Sestavené komise střídavě doplňují ZIBP, předseda ZO, ale i proškolení členové ZV.

Turnaj v bowlingu o Putovní pohár ředitele o. z. TÚU se bude konat 11. 5. pro směny C/D a 13. 5. (A/B). Směnující zaměstnanci budou dle potřeb doplněni zaměstnanci pracujícími na os-

měčky. Na oba hrací dny máme libereckou Tipsport arenu od 15.30 do 18 hodin jen pro nás. Celkem je přihlášeno 20 družstev.

Příprava Dne horníků na 10. 9. 2010 je před podpisem objednávky.

Sestavujeme reprezentaci o. z. TÚU pro nově vyhlášený turnaj DIAMO, s. p., v bowlingu, který pořádá a zahajuje o. z. ODRA. Uskuteční se 1. 5. 2010 v Ostravě a konkurence bude podle došlechu na vysoké úrovni. Přihlášené hráče povede jako kapitán zkušený kuželkář z MTZ Jiří Piskáček.

Ostravo, těš se! Osobně jsem velice rád, že to Ostraváci vzali, jak se říká šmahem, a doufám, že do budoucna nezůstaneme jen u bowlingu. To bude záležet na zájmu a dohodě jednotlivých odštěpných závodů. Populární bowling je velice dobrým startem.

Vilém Válek
předseda ZV ZOO o. z. TÚU

Třicátý třetí sraz horníků

Je to akce, která není pořádána pod hlavičkou odborů, přesto myslím, že si místo na této stránce zaslouží. Dne 17. 3. jsem se na malou chvíli zastavil na pravidelném srazu horníků v Mimo-

DVD s úspěšným filmem o likvidaci následků těžby v oblasti Stráže pod Ralskem. Až v danou chvíli na místě jsem zjistil, že pár kusů je málo. Počet zúčastněných na prezenční listině se

Horníci v Momoni

ni, v restauraci U Českého lva. Tato posezení v přátelské atmosféře již léta organizuje pan Josef Kolařík, bývalý ekonom šachty. Abych nepřišel s prázdnou, požádal jsem vedoucího ASŘ, Ing. Michala Noska, o pár kusů

šplhal k pořadovému číslu 80. Dlouho jsem havíř nechtěl zdržovat. Hučící atmosféra v sále dávala jasně najevo, že toho dnes musí hodně, hodně narubat. Při povelu organizátora a přesunu aktérů před restauraci, aby setkání do-

kumentovali společnou fotografií, jsem se vytratil.

Velice dobrý pocit z této akce, který jsem si domů odvážel, vystřídal velký otazník. Co DCHT? Nemáme také dost bývalých zaměstnanců, kterým by podobné setkání udělalo radost? Chybí

Vilda Válek

Hornické muzeum Příbram

V rámci Mezinárodního dne památek a sídel 18. 4. 2010 stojí prohlídka expozičních areálů Hornického skanzenu Březové Hory a Památníku Vojna 5 Kč. Na Vojně se koná výstava kreseb Ivana Bukovského, na Vojtěchu od 20. 4. je expozice Havířská bašta, zaměřená na hornickou kuchyni v 19. století. Skanzen Vysoký Chlumeč, Muzeum zlata Nový Knín a Muzeum Špýchar Pro střední Lhota se otevírají 1. 5. 2010.

Slivice 2010

Na Slivici u Příbrami se 8. 5. od 13 hodin koná u Památníku Vítězství pietní akt, připomínka poslední bitvy 2. světové války v Evropě. Následovat bude prezentace historické a soudobé vojenské techniky, „spanilé jízdy“ vojenských vozidel, hudební vystoupení a ohňostroj.

zinku na slavnostním šachtágu v Banské Štiavnici byl přijat do stavu hornického.

Poslední větou tohoto příspěvku je slib prezidenta Slovenské republiky Ivana Gašparoviče, že do Stříbra na 14. setkání pravděpodobně přijede.

Zdař Bůh

Karel Neuberger

Z návštěvy u předsedy Senátu ČR Přemysla Sobotky

Karel Neuberger, starosta Miroslav Nenutil, Radek Strankmüller a MUDr. Přemysl Sobotka

Dne 4. 3. 2010 jsme byli jako představitelé hornického spolku ze Stříbra, Radek Strankmüller a Karel Neuberger a starosta města Miroslav Nenutil, přijati předsedou Senátu ČR panem Přemyslem Sobotkou.

Před vlastním přijetím jsme byli pozváni na prohlídku Valdštejnského paláce, kde Senát ČR sídlí. Musíme konstatovat, že budova oplývá vznešeností, nádhrou, velikostí a její vnitřní vybavení je, včetně mnoha přijímacích salónků, pracovních kanceláří i kanceláří senátorů, velmi působivé. Doporučujeme všem při návštěvě Prahy k osobní prohlídce, stojí to za to.

Přijetí u pana předsedy proběhlo ve velmi srdečné, neformální atmosféře. Seznámili jsme ho s našimi představami a plány na pořádání 14. setkání hornic-

kých měst a obcí ČR v září u nás ve Stříbře. Protože pochází z oblasti, kde rovněž byly v minulosti doly a je mu toto téma blízké, od prvopočátku jsme tušili, že máme vyhráno.

Pan předseda naše pozvání přijal a převzal jako druhý nejvyšší ústavní činitel naší republiky záštitu nad konáním 14. setkání hornických měst a obcí ve Stříbře.

Závěrem srdečné půlhodinky jsme předali panu předsedovi dary, knihu o stříbrském hornictví a hunt s olověnou rudou.

Možná by se povídalo i dál, ale v předpokojí již čekala další návštěva.

Rozloučení proběhlo s hornickým pozdravem

Zdař Bůh v září ve Stříbře

Karel Neuberger

Jarní cyklus kurzů v mezinárodním školicím středisku zahájen

V letošním roce byly kurzy v mezinárodním školicím středisku, WNU School of Uranium Production, ve Stráži pod Ralskem zahájeny neobvykle brzo. Přispěla k tomu zejména skutečnost, že v závěru roku 2009 byly dva plánované pobyty odloženy na žádost vysílající organizace, tj. Mezinárodní atomové agentury ve Vídni. A tak se stalo, že již

v posledním únorovém týdnu byl uskutečněn speciální jednotýdenní program pro tři vysoké představitele programu rozvoje produkce uranu v Mongolsku v čele s poradcem premiéra panem Batbaatarem Daadankhuu. Programu se dále zúčastnili pánové Bayarbaysgalan Tudevbar - vedoucí odboru licencí mongolské Agentury pro jadernou energetiku a pan Bilekksaikhan Janchiv z organizace Mon-Atom, LLC, který je zodpovědný za program rozvoje těžby uranu. Program pobytu byl směřován zejména k diskusi o legislativě

v hornictví, radiační ochraně a ochraně životního prostředí. Účastníci navštívili ústřední úřady státní správy, do jejichž působnosti spadá výše zmíněná problematika, tj. Český báňský úřad v Praze a SÚJB v Praze. Na obou místech se formou prezentací seznámili se základními legislativními dokumenty a diskutovali o výkonu státní správy v příslušných oborech. Program pobytu byl dále doplněn o informace o stavu dobývání uranu v ČR a o problematice zahlazování následků po těžbách nerostných surovin, které byly prezentovány pracovníky s. p. DIAMO. Vše doplnily i exkurze do provozů s. p. DIAMO, jak na o. z. TÚU ve Stráži pod Ralskem, tak na o. z. GEAM v Dolní Rožince, kde nechybělo ani fárání.

Druhým kurzem, který se uskutečnil v době od 8. do 19. března, byl opakovaný kurz „Technologie zpracování uranových rud“ pro skupinu posluchačů z Alžírsko, kterou tvořili pánové Salah Chegrouche, Abderrahmane Aknoun a Mustapha Bouhoun Ali. Program za-

hmoval celý cyklus: dobývání uranové rudy, její zpracování na chemické úpravně, rafinaci koncentráty, analytické metody používané v procesu zpracování rudy a charakteristiku výsledného produktu. Této problematice se opět skvěle zhostili pracovníci chemické úpravny o. z. GEAM Dolní Rožinka - Mgr. František Toman, Ph. D. a Ing. Věra Ježová, Ph. D. V tomto běhu se podařilo také zajistit návštěvu Ústavu základů chemických procesů AV ČR v Praze - Suchdole, kde se kromě teoretické diskuze k problematice kapalinové extrakce mohli účastníci seznámit s technologickým zařízením používaným při kapalinové extrakci. V tomto kurzu byla věnována i pozornost radiační ochraně, jejíž problemati-

ku prezentoval Ing. Jan Horyna z SÚJB.

I přes nepříznivé klimatické podmínky proběhly obě akce velmi úspěšně. Pracovníci s. p. DIAMO a dalších organizací byli ze strany posluchačů hodnoceni kladně, oceňovali zejména jejich široké znalosti a velké praktické zkušenosti.

RNDr. Jan Trojáček

NEJSTARŠÍ VYLUHOVACÍ POLE VP 4 NA DOLU CHEMICKÉ TĚŽBY VE STRÁŽI POD RALSKEM Z POHLEDU LETECKÉ FOTOGRAFIE

Nejstarší vyluhovací pole VP 4 na Dolu chemické těžby bylo postaveno v letech 1967 až 1971, kdy bylo uvedeno do běžného provozu. Těžba byla ukončena v roce 1994. Od roku 1996 je vyluhovací pole VP 4 v sanačním režimu. Plocha vyluhovacího pole VP 4 je cca 9 hektarů (na vybraných výřezích letecké fotodokumentace vyluhovacího pole VP 4 je polygon hranice vyznačen barevnou linií). Pro názornost byly vybrány 3 letecké měřické snímky (LMS) z roku 1938, 1970, 1993 a ortofoto 2003. Na leteckých snímcích můžeme ve zkratce sledovat historický vývoj zájmového území, kde je zdokumentován stav lesního porostu a půdního krytu před investiční činností, zásah investiční činnosti do krajiny a útlum investiční činnosti ve sledovaném území.

Na černobílém leteckém měřickém snímku z roku 1938 v místě budoucího vyluhovacího pole VP 4 je vidět smrkový les (stáří lesa je 22 let) a tehdy stávající lesní a polní cesty. Letecký snímek byl pořízen pro vojenské účely tj. kontrolní podklad o rozmístění obranného systému betonových pevnostních objektů.

Letecký snímek poskytl VGHMÚř Dobruška © MO ČR 2009.

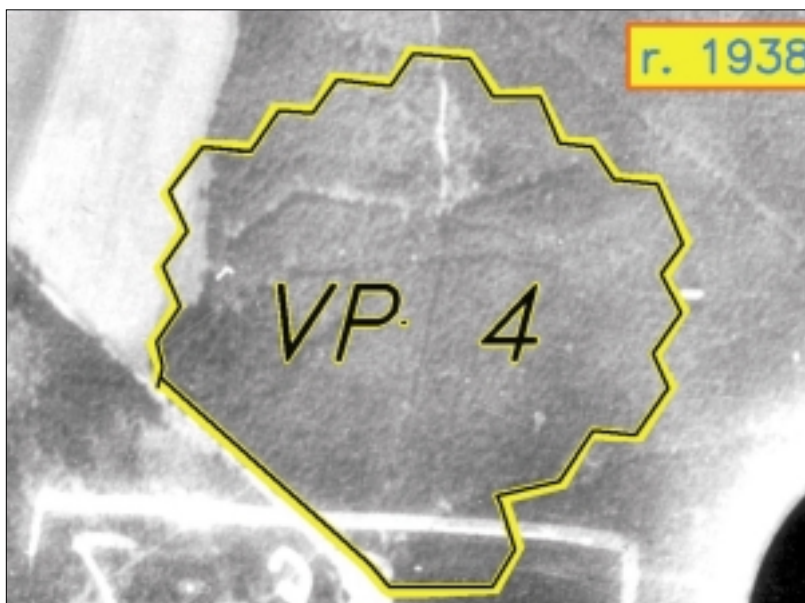
Na černobílém leteckém měřickém snímku z roku 1970 je zachycen celkový rozsah investiční činnosti v dotčeném území vyluhovacího pole VP 4 a je průkazným dokumentem i pro soudní jednání, že investiční činnost je v souladu:

- se stavební dokumentací (hrubé terénní úpravy, komunikace, provozní vrt, kabelové rozvody, osvětlení, technologické rozvody a zařízení);
- s rozhodnutími orgánů státní správy (stavební povolení, kolaudační rozhodnutí, územní rozhodnutí, vymezení z lesního a půdního fondu, atd.);
- s povolenou hranicí obvodu stavby a že stavba nezasahuje do cizích pozemkových parcel bývalého pozemkového katastru (BPK).

Na leteckém měřickém snímku je dále vidět, že po smýcení dřevní hmoty byla odstraněna humózní vrstva (hrabanka) v místech projektovaných hrubých terénních úprav (na LMS jsou to odstíny světlešedé barvy uvnitř polygonu VP 4). Humózní vrstva byla uložena do figur pro budoucí technickou a biologickou rekultivaci vyluhovacího pole VP 4. Hrubé terénní úpravy tvoří síť šestiúhelníků, v jejichž vrcholech jsou odvrtny vtláče vrtů. Do středu šestiúhelníků byly odvrtny těžební airliftové vrtů.

Letecký snímek poskytl VGHMÚř Dobruška © MO ČR 2009.

Na barevném spektrozónálním leteckém měřickém snímku z roku 1993 je vidět schopnost a sílu samoobnovy listnatého porostu. Půdní kryt a náletové dřeviny jsou zdravé a nevykazují poškození vlivem chemické těžby (viz ní-

že). K dobrému stavu porostů také přispěla odpovědnost, přísná technologická kázeň a systém kontrolních činností při obsluze vyluhovacích polí, jak dělníků, tak vedoucích pracovníků Dolu chemické těžby.

Letecký snímek poskytl VGHMÚř Dobruška © MO ČR 2009.

Na barevném leteckém snímku ortofotomapy z roku 2003 je vzrostlý náletový porost listnatých dřevin (stáří porostu cca 35 let), který zahlučuje stopy lidské činnosti na povrchu terénu. Listnatý porost tvoří bříza, jilga, osika, javor s významným zastoupením dubu. Tento porost bude částečně zachován pro biologickou rekultivaci vyluhovacího pole VP 4.

Letecký snímek poskytl Geodis Brno, spol. s r. o.

Závěrem lze poznamenat, že prezentované letecké snímky obsahují mnoho důležitých informací a souvislostí, které se dají využít v historii vývoje, útlumu a sanace Dolu chemické těžby. Periodicky i neperiodicky pořizované letecké

měřické snímky tvoří objektivní kroniku a dokument stavu krajiny ovlivňované člověkem. Letecké snímky jsou a budou zdrojem podrobných a nenahraditelných vizuálních informací.

Co je letecký měřický snímek?

Letecký měřický snímek je snímek vyhotovený z letadla nebo jiného letadlového nosiče (bezpilotního, vrtulníku, letadlového modelu) měřickou komorou.

Co je barevný spektrozónální snímek?

V podstatě je to barevný infračervený snímek v nepřírodních barvách, který se pořizuje na film obsahující citlivou vrstvu k infračervené části spektra. Původně byl vyvinut pro vojenské účely.

V lesnictví se používají barevné infračervené snímky k dokumentaci vegetačních škod.

Například: listnáče a louky se zobrazují v odstínech červené barvy, jehličnany, holá pole a mrtvá vegetace je v odstínech zelené až modré barvy, odumřelé rostliny bez chlorofylu jsou v odstínech žluté až hnědé barvy.

Co je ortofotomapa?

Ortofotomapa je 2D mapa vyhotovená pomocí metody letecké stereofotogrammetrie. Jedná se tedy o přesný geodetický podklad, kde platí veškerá pravidla 2D geometrie (měření úhlů, vzdáleností, výpočet ploch, aj.). Ve spojení s DMT (digitální model terénu) vytváří ucelený prostorový pohled na zájmové území.

Co je digitální model terénu (DMT)?

Digitální model terénu je prostorová plocha zájmového území ve 3D, která kopíruje skutečný nebo projektovaný terén.

Digitální LMS rok 1938, rok 1970 a rok 1993 byly natransformovány afinní transformací a Jungovou dotransformací v programu MISYS na identní body bývalého pozemkového katastru. Pro prezentaci se velikost a kontrast LS upravil programem COREL (zpracoval a upravil autor).

Použité zdroje

Archiv leteckých snímků VGHMÚř Dobruška © MO ČR (rok 1938–1993)

Ortofotomapa od firmy Geodis Brno, spol. s r. o. (rok 2003)

Konvenční fotografické metody snímání zemského povrchu Petr Dobrovolný

Informace o stavu a historii vegetace na vyluhovacím poli VP 4 poskytlo Oddělení životního prostředí rekultivace, Ing. Helena Valapková na o. z. TÚU

Luděk Loužecký, správa dat

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p. Vychází zpravidla jednou v měsíci.

Vedoucí redaktor Otto Hejnic.

Adresa redakce: DIAMO, s. p.,

471 27 Stráž p. R.,

tel.: 487 892 084, fax: 487 851 571

e-mail: hejnic@diamo.cz

Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec

Tisk: GEOPRINT Liberec

Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO